

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

Силабус навчальної дисципліни
«Часові аспекти людського буття»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов. Одеса, вул. Ольгіївська, 4а.
Викладач(-і)	Ханжи Володимир Борисович, д. філос. н., професор, завідувач кафедри.
Контактна інформація	Довідки за телефоном: Ханжи Володимир Борисович, завідувач кафедри +380972698611. volodymyr.xanzhy@onmedu.edu.ua vladkhan.od@ukr.net Кабінет завідувача і ауд. № 5 кафедри філософії, біоетики та іноземних мов. Очні консультації: четвер – з 14.00 до 16.00; субота – з 9.00 до 13.00 Онлайн консультації: четвер – з 14.00 до 16.00; субота – з 9.00 до 13.00 Microsoft Teams або через Telegram/Viber

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, Moodle, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber та Telegram (через створені групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - загальні особливості темпоральної атрибутованості людської діяльності, а також історичного процесу у його людському вимірі.

Мета дисципліни: закладання у здобувача освіти підстав розуміння часу та історії в екзистенціально-діяльнісному аспекті, формування динамічно-темпоральної картини людського буття, розвиток здатності часової оптимізації різних (зокрема професійних) напрямків життєдіяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Розуміти основні положення та ключові відмінності онтологічної та антропологічної традицій осягнення часу.
2. Інтерпретувати ключові ідеї в осмисленні проблеми часу як атрибуту світобудови в епохах Античності, Середньовіччя та Відродження, Нового та Новітнього часів.
3. Осмислювати філософські та культурно-історичні умови розвитку тенденції «антропологізації» часу і темпоральної проблематики в цілому.
4. Інтерпретувати проблеми часу та історії в їхньому екзистенціально-діяльнісному аспекті.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

5. Вміти реалізовувати у практичній діяльності способи узгодження різнорівневих та різноособистісних одиниць часу задля оптимізації структури життєдіяльності суспільства.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- парадигмальні акцентуації в рамках онтологічної та антропологічної моделей часу;
- особливості проблематики часових аспектів людського буття;
- основні системи категорій та принципів, що стосуються людського буття в його темпорально-історичному ракурсі.

Розуміти:

- співвідношення антропологічної темпорології з природничо-науковим та соціально-гуманітарним знанням;
- темпорально-історичний вимір людської діяльності.

Вміти:

- орієнтуватися в основних підходах щодо тлумачення проблеми часу (зокрема часу людського буття) минулих епох і сучасності;
- виявляти та аналізувати зовнішні та внутрішні детермінанти становлення людського часу та історії.
- застосовувати знання, отриманні в рамках вивчення дисципліни, для розв'язання проблем суспільно-історичного розвитку на різних рівнях людського буття.

Володіти навичками:

- аналізу сучасних вчень щодо осмислення проблематики часових аспектів людського буття;
- постійного збагачення темпорально-антропологічного тезаурусу;
- синтезування набутих знань у цілісне розуміння людини та часово-історичних умов її буття.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Практичні заняття: за домінуючими засобами навчання: вербальні, наочні; складання графічних схем; розв'язання творчих завдань; тестування; групові дискусії з проблемних ситуацій; виконання письмових завдань індивідуально-контрольна співбесіда; логічні вправи; рольові (ділові) ігри; ситуаційні завдання («кейс-метод»); виконання індивідуальних філософських досліджень; формування у здобувачів вищої освіти спроможності до діалогу та вміння відстоювати свою власну думку; метод навчання «мозковий штурм», який спонукає здобувачів вищої освіти проявити творчий підхід і знайти альтернативні методи вирішення запропонованих завдань шляхом вільного вираження думок.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

Зміст навчальної дисципліни

- Тема 1. Предмет та функції дисципліни «Часові аспекти людського буття». Основні лінії філософування в рамках проблематики часу.
- Тема 2. Онтологічна традиція осягнення темпоральної проблематики: Античність – Середньовіччя – Відродження.
- Тема 3. Онтологічна традиція осмислення часу в парадигмах XVII – поч. XXI ст.
- Тема 4. Антропологічна парадигма часу: історико-філософські та методологічні засади.
- Тема 5. Концепція антропного часу.
- Тема 6. Концепція історії як процесу розгортання людської діяльності.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Історія філософії: проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як метаантропології. Навчальний посібник зі словником / Під редакцією доктора філософських наук, професора Н. Хамітова ; 4-е видання, перероблене та доповнене. К. : КНТ, 2016. 396 с.
2. Петрушенко В. Філософія (вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії) – Навчальний посібник / Віктор Петрушенко. 2-ге вид., випр. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 596 с.
3. Філософія основних сфер і напрямів людської життєдіяльності : навчальний словник-довідник / За наук. ред. д. філос. наук., проф. В. Л. Петрушенка. Львів : «Новий Світ-2000», 2022. 342 с.
4. Ханжи В. Б. Часова ознаменованість добра і зла: історико-філософська реконструкція / В. Б. Ханжи // Засіяно рясно – колоситься щедно : науковий збірник на пошану доктора філологічних наук, професора, академіка АН Вищої школи, заслуженого діяча науки і техніки України Володимира Качкана (до 80-річчя з дня народження та 60-ліття творчої діяльності). Івано-Франківськ : Видавництво ІФНМУ, 2020. С. 306–313. Режим доступу : <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/13542>

Додаткова:

1. Борисова О. В. Соціальна антропологія: навчальний посібник / О. В. Борисова ; Луганський нац. аграрний ун-т. Київ : Кондор, 2016. 223 с.
2. Ханжи В. Б. Конститутивна інтенційованість свідомості у концепції феноменологічного часу Е. Гуссерля та фази антропного часу / Ханжи В. Б., Buchko Olga V. // Людина як цілісність: традиції та інновації: Збірник матеріалів V Міжнародної наукової конференції (20 жовтня 2022 р., м. Одеса) / Одеськ. нац. мед. ун-т, каф. філософії, біоетики та іноземних мов, Міжнародна академія психосінергетики та альфології та ін. ; ред. кол. : В. Б. Ханжи (відп. ред.) та ін., Одеса, 2023. С. 21–32. Режим доступу : <https://repo.odmu.edu.ua:443/xmlui/handle/123456789/12534>
3. Ханжи В. Б. Часовий вимір векторів свободи волі в філософії Новітнього часу / В. Б. Ханжи // Філософія в сучасному науковому та соціально-політичному дискурсах : Матеріали доповідей та виступів II всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (Вінниця, 18 листопада 2021 р.). Вінниця: Видавець ФОП Кушнір Ю. В., 2021. С. 166–169. Режим доступу: <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/12766>
4. Khanzhy V. B. The interpretation of Husserl's time-consciousness in the reconstruction of the concept of anthropic time. Part one / V. B. Khanzhy, Lyashenko D. M. // Anthropological

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

Measurements of Philosophical Research. 2023. № 23. Pp. 117–132. Режим доступу :
<https://repo.odmu.edu.ua:443/xmlui/handle/123456789/13339>

5. Khanzhy V. B. The Interpretation of Husserl's Time-Consciousness in the Reconstruction of the Concept of Anthropic Time. Part Two. / V. B. Khanzhy, Lyashenko D. M. // Anthropological Measurements of Philosophical Research. 2023. № 24. Pp. 101–117. Режим доступу :
<https://repo.odmu.edu.ua:443/xmlui/handle/123456789/14661>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вищої освіти вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні теми заняття, впевнено демонструє практичні навички під час виконання завдань, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє творче мислення. Рівень компетентності високий, здатність до самостійного поповнення знань.
Добре «4»	Здобувач вищої освіти добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні теми заняття, демонструє практичні навички під час виконання завдань з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття. Рівень компетентності достатній.
Задовільно «3»	Здобувач вищої освіти недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні теми заняття. Рівень компетентності середній, репродуктивний. Володіє знаннями для подолання допущених помилок.
Незадовільно «2»	Здобувач вищої освіти не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні теми заняття. Рівень компетентності низький.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

Самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

викладачу.

- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.